

11th week: Czech traditions (L8). Doctor's office (L16). Grammar: Time expressions.

Jste v ordinaci.

- zaregistrujte pacientku
- zjistěte základní anamnézu
- objednejte pacientku
- buďte profesionální a milí

Jak se jmenujete? – Lucie Purketová-

Kolik máte let? – 25 let.

Kdy máte narozeniny? –Třináctého prosince osmdesát devět.

Kde bydlíte? – Mánesova 6, Brno

Bydlíte sama? – Bydlím s přítelem.

Jaké máte rodné číslo? – 8109063853

Máte kartu pojišťovny? – Ano.

Má problémy s dýcháním.

Jak dlouho ty potíže? – Poslední týden.

Proč jste v nemocnici / tady?

Kdy máte ty potíže? – Když jdu do schodů. = Při chůzi do schodů.

Máte nějaké další potíže? – Mám migrénu.

Nemůže usnout (fall asleep). – Potřebuje léky proti bolesti. Léky na předpis.

Pacientku bolí záda.

Měla jste nějaký úraz? – Ano, spadla jsem z koně.

Kdy? – Předevčírem.

Kolikátého je dneska? – Devětadvacátého dubna.

Dneska jdete k doktorovi – to je pozdě! Běžte domů a přemýšlejte, co jste udělala špatně.

Asi si zlomila nohu.

Podíváme se na nohu a vyšetříme nohu.

Píská mi v uchu. – Musíte jít na CT.

Bolí ji **břicho**. Máte bolest při námaze nebo v klidu. – Při námaze.

Máte potíže po jídle? Máte zácpu? Průjem? Jakou má barvu vaše stolice? Zvracíte?

Pálí mě při močení.

JAK DLOUHO to bolí? –14 dní. **Dneska jdete k doktorovi – to je pozdě!**

Jak dlouho – jeden den. Týden. Hodinu. Minutu. Dva roky.

Od kdy to bolí? – Od pondělí. Od minulého týdne.

Jak často to bolí? – Dvakrát denně = **za** den. Týdně = **za** týden. Měsíčně = za měsíc.

OBJEDNEJTE pacientku na kontrolu.

Přijdete na kontrolu za týden.

V pondělí **čtvrtého**? Tak pátého? Šlo by to.

Čtěte datum (-ého)

1. Kolikátého mám přijít na kontrolu? — Moment, přijďte 7. 4.
2. Chtěl bych se objednat. — Máte čas **8.?** – Bohužel ne, až **9**.
3. Kolikátého bude pozítří? — Pozítří? Dneska je 15. 1., tak pozítří bude 17.
4. Kolikátého bylo předevcírem? — Dneska je 12. (dvanáctého; dvacátého = 20.), takže předevcírem muselo být 10.
5. Na jak dlouho jsi přijel do Brna? — Na měsíc. Budu tady od 9. 10. do 8. 11.
6. Kolikátého máš narozeniny? - 27. 2. Proč se ptáš? 27 = 20+7 = sedmadvacátého února
7. Kdy budete mít letos dovolenou, pane doktore? — Asi od 10. do 24. 7.
8. Vy jste byla loni nemocná, že? Odkdy dokdy? — Od 3. 11. (listopadu) do 11. 12. (prosince)
9. Kdy bude kredit test? – 29. 5.
10. Kdy začíná nový semestr? – 21. 9. (dvacátého prvního / devátý / září)

Časové předložky (temporal prepositions)

genitiv	od—do	Pracuju od rána do večera. Od pondělí do pátku. Od pěti do šesti . Od jedné do dvou . Od tří do čtyř .
	během	Pacient zemřel během operace. Během semestru píšeme mnoho testů. Během testu nesmíte používat telefony.
akuzativ	— (no preposition)	— příští, minulý, každý, celý + [days, weeks] příští sobotu, minulou neděli, celý týden, každou chvíli — dates: dvacátého ledna
	na	— holidays : na Vánoce, na Velikonoce, na prázdniny, na víkend pojedu domů — length: pojedu tam na týden, na měsíc; půjčím ti tu knihu na hodinu —
	v / ve	— dny: v pondělí, ve středu — hodiny: v jednu hodinu, v šest hodin
	za	— uvidíme se za 5 minut (ted' + 5 minut), za měsíc (ted' + měsíc) — musíte brát ty léky pětkrát za den (= denně) / dvakrát za týden
lokál	o	— holidays: o Vánocích, o Velikonocích, o prázdninách, o víkendu budu doma
	po	po obědě, po snídani, po lekci, po operaci; potom („after that“)
	při	při jídle, při cvičení, při námaze
	v	— months: v lednu, v únoru...
instrumentál	před	před týdnem, před hodinou, předtím („before that“)

Doplňte předložku (pokud je potřeba).

- NA** Vánoce chodí hodně lidí **o** půlnoci do kostela. O půlnoci = ve dvanáct.
- ___ — ___ 25. prosince je Boží hod vánoční a den ___ — ___ 26. prosince se jmenuje Na Štěpána.
- NA** Velikonoce dostávají muži od žen malovaná vajíčka.
- Mikuláš dal chudé rodině ___ **V** ___ noci na okno peníze.
- Mikuláš byl biskup, který žil _ **VE** ___ třetím století v Byzanci.
- ___ — ___ večer ___ — ___ 5. prosince můžete v českých ulicích vidět Mikuláše.
- Velikonoce jsou ___ — ___ týden ___ **PO** ___ prvním jarním úplňku (full moon).
- Nedivte se, když vám ___ — ___ 14. února někdo řekne, že Valentýna neslaví.
- Noc ___ **Z** ___ 30. dubna ___ **NA** ___ 1. května je prý kouzelná.
- Co obvykle děláte vy ___ **NA** ___ Velikonoce, ___ **NA** ___ Vánoce a ___ **NA** ___ Silvestra?

Co děláte na VELIKONOCE? Slavíte Velikonoce?

Co děláte na VÁNOCE? Jíme dobré jídlo. Cestuju domů, máme prázdniny. Spíme. Díváme se na vánoční filmy (Tři oříšky pro Popelku). Dáváme dárky ×dostáváme dárky. (dostat chřípku)

Co děláte na Silvestra? – To je konec roku. Jednatřicátého = třicátého prvního prosince. – Pijeme šampón / šampaňské O PŮLNOCI jako přípitek (like a toast).

* you live long

+ you die

Když máme oslavu (celebration)

Slova v závorkách použijte ve správné formě.

1. (**Každá** zima) jezdíme lyžovat. Každou zimu...
2. (**Minulý** rok) jsem byl doma. Minulý rok...
3. (**Minulá** středa) jsem psal test. Minulou středu...
4. (**Celé** léto) bylo krásné počasí. Celé léto...
5. (**Každá** chvíle) zvonil telefon. Každou chvíli...
6. (**Celá** doba) jsem na tebe myslel. Celou dobu (all the time)
7. (**Minulý** měsíc) jsem měl moc práce. Minulý měsíc...
8. (**Každá** sobota) chodím plavat. Každou sobotu...
9. Pršelo (**celá** noc). **Celou** noc...
10. Studovali jsme (**celé** dopoledne). Celé dopoledne...
11. (**Příští** sobota) ti napíšu. Příští sobotu...
12. Tancovali jsme (**celý** večer). Celý večer.

Doplňte do vět **na, za** nebo nedoplňujte žádnou prepozici.

1. **ZA** 20 minut **BUDU** doma! (in 20 minutes) × **Jsem** doma 20 minut (for 20 minutes)
2. **NA** jak dlouho jela Jana do Kanady? — **NA** 9 měsíců.
3. Sejdeme se v centru! Budu tam **ZA** chvíli. Jdu **na** chvíli do knihovny.
4. Zítřa letím **NA** rok do Ameriky. Budu tam studovat.
5. ___-___ **jak dlouho** jsi **bydlel** v Berlíně? — ___-___ 3 měsíce.
6. **ZA** dva měsíce končím školu.
7. ___-___ **jak dlouho** bydlíte v Praze? — Bydlím tady jenom ___-___ měsíc.
8. Můžeš jít ven? — Ano, ale jenom **NA** chvíli. Večer se ještě musím učit.
9. Teď jsem v České republice, ale **ZA** týden jedu domů.
10. Byl jsem tři dny v Anglii a ___-___ celou dobu pršelo (was raining).

Doplňte předložku (**pokud je potřeba**).

1. **PŘED** obědem si musíš umýt ruce.
2. Pojedu do Brna **až ZA** týden. **Až** vyrostu, budu prezident.
a. Cože? Test? Už zítra!
3. PO / **NA** jaře jezdím na filmový festival. JARO (spring)
4. Odjedu ___-___ ráno nebo ___-___ dopoledne.
5. Přijedu ___**V**___ sobotu ___**V**___ 5 hodin večer.
6. **NA** Vánoce jezdím vždycky domů.
7. **O** víkendu začnu pracovat na tom projektu.
8. **NA** obědě jsme mluvili o novém filmu.
a. **PŘI** obědě jsme mluvili o novém filmu.
9. **Během** cesty jsme si povídali.

10. Pracuju **od** rána **do** večera.
11. Zítra pojedu **NA** týden do Francie.
12. **PO** obědě jsem šel spát.
13. **Před** týdnem jsem se vrátil z Japonska.
14. Pracuju v naší firmě už __-__ tři roky.

Seasons

Jaro – léto – podzim – zima

Na Jaře – na podzim

V létě – v zimě

Které tradiční české svátky znáte? Kdy je slavíme? Spojte.

1. Velikonoce	a) 24. 12.—26. 12.
2. Vánoce	b) 31. 12.
3. Čarodějnice	c) 5. 12.
4. Silvestr	d) 30. 4.
5. Mikuláš	e) 2.11.
6. Dušičky	f) týden po prvním jarním úplňku

Important temporal expressions

včera předevčirem minulý rok — loni předminulý rok — předloni tenkrát (then) <i>tehdy</i> v minulosti	dnes dneska tenhle rok — letos teď v současné době = v současnosti	zítra pozítrí příští rok přes příští rok někdy (v budoucnosti) v budoucnosti
přítom, zároveň <i>zatím/zatímco</i>		

Tenkrát, když jsem poprvé viděl manželku.

Tenkrát na západě. Once upon a time in the west.

Jím a přítom kouřím.

Vyberte vhodný výraz.

1. Loni/**letos** pojedeme na Vánoce k babičce na Moravu.
2. Kamarád tu byl na návštěvě **předevčirem**/pozítrí.
3. Musíme to udělat před chvílí/**teď hned**.
4. **Tenkrát**/v současné době jsem mu nevěřila, ale teď už mu věřím.
5. Uklízel jsem a **přítom**/a tenkrát jsem poslouchal hudbu.

6. Pracoval jsem na zahradě a manželka **zatím**/zatímco uklidila celý dům. (meanwhile)
 - a. Zatímco jsem pracoval na zahradě, manželka uklidila celý dům. (while)
7. Čekal jsem v čekárně, zatímco doktor operoval.
8. Čekal jsem v čekárně **a zatím** doktor operoval.

9. **Zatímco**/zatím jsem psal domácí úkol, venku přestalo pršet.
 - a. Psal jsem domácí úkol. Přestalo pršet. Psal jsem DŮ **a zatím** přestalo pršet.
10. V minulosti/**v současné době** studuju medicínu v Brně.